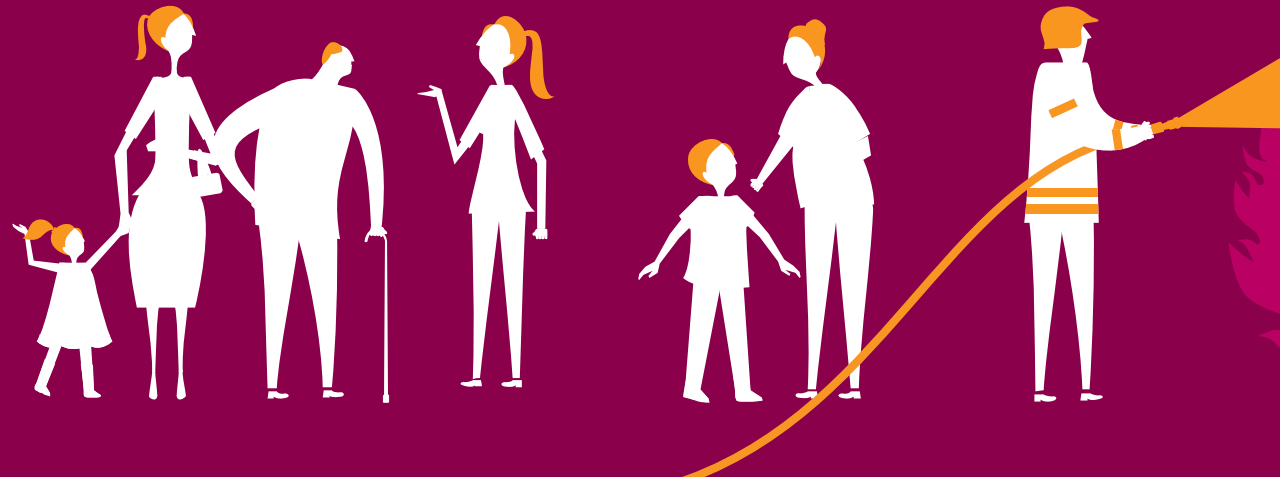

Kehitysvammaisten erityishuollon palvelut hyvinvointialue uudistuksessa

Pikassos: Sosiaalialan ajankohtaiskatsaus 25.2.2022

Pirkanmaan hyvinvointialue valmistelu
Vammaispalvelut alatyöryhmän pj
Tuulikki Parikka

Kehitysvammaisten erityishuollon tilanne

- Kehitysvammaisten erityishuolto jaettu valtakunnallisesti 17 erityishuoltopiiriin. Pirkanmaan erityishuoltopiirin tehtävät liitetty sairaanhoitopiirin tehtäviin 2009 alusta.
- Erityishuoltopiirit purkautuvat osana hyvinvointialueuudistusta
- Erityishuoltopiirit, jotka ovat jo aiemmin liittyneet sairaanhoitopiireihin suhtautuvat pääsääntöisesti positiivisen odottavaisesti tulevaan uudistukseen, tosin ollaan huolissaan vaativimman hoidon ja asiantuntijuuden turvaamisesta
- Useamman maakunnan alueella toimivat mm. Eteva, Vaalijala ja Kärkulla nostavat esiin vakavan huolen toimintansa pirstaloitumisesta
- Pirkanmaan tilanne selkeä; erityishuoltopiirin kuntayhtymä purettu jo aiemmin ja erityishuoltopiirin rajat lähes yhtenevät hyvinvointialueen rajojen kanssa (Kuhmoinen ja Punkalaidun sis. Pirkanmaahan jatkossa)
- Erityishuollon palveluissa perinteisesti ollut integroituna ja erityishuoltolaissakin säänneltynä sosiaali-, terveys- ja kasvatustieteiden näkökulman
- Hoidon porrasteisuus on vastannut terveydenhuollon hoidon porrasteisuutta

- Sosiaali- ja terveysministeriössä on valmisteltu pitkään vammaispalvelulainsäädännön uudistamista. Ehdotus uudeksi lainsäädännöksi on lausunnolla 17.2.-4.4.2022
- Nykyinen vammaispalvelulaki kumotaan. Kehitysvammalakiin jätetään voimaan itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista sekä tahdosta riippumatonta erityishuoltoa koskevat pykälät
- Hallituksen esitys annetaan eduskunnalle syksyllä 2022. Laki tulee voimaan 1.1.2023, samaan aikaan hyvinvointialueiden käynnistymisen kanssa
- Lakiin tulossa siirtymäaikoja:
 - vanhat päätökset olisivat voimassa enintään kaksi vuotta
 - uudet palvelut, kuten erityinen osallisuuden tuki ja tuettu päätöksenteko, voimaan 1.1.2025.
- Vammaispalvelujen hyvinvointialue uudistuksen valmistelu erityisen haasteellinen toimintaa ohjaajan lainsäädännön keskeneräisyydestä johtuen; mm. Valas ja TE-lainsäädäntö

Palvelut järjestetään yli puolelle miljoonalle pirkanmaalaiselle

800

SIIRTYVÄÄ ICT
JÄRJESTELMÄÄ

20 000

SIIRTYVÄÄ
TYÖNTEKIJÄÄ

20 000

SIIRTYVÄÄ
SOPIMUSTA

20 000

YKSILÖPÄÄTÖSTÄ

520 000

ASUKASTA

23

KUNNASSA

650

SOTE-
KIINTEISTÖÄ

2,1mrd€

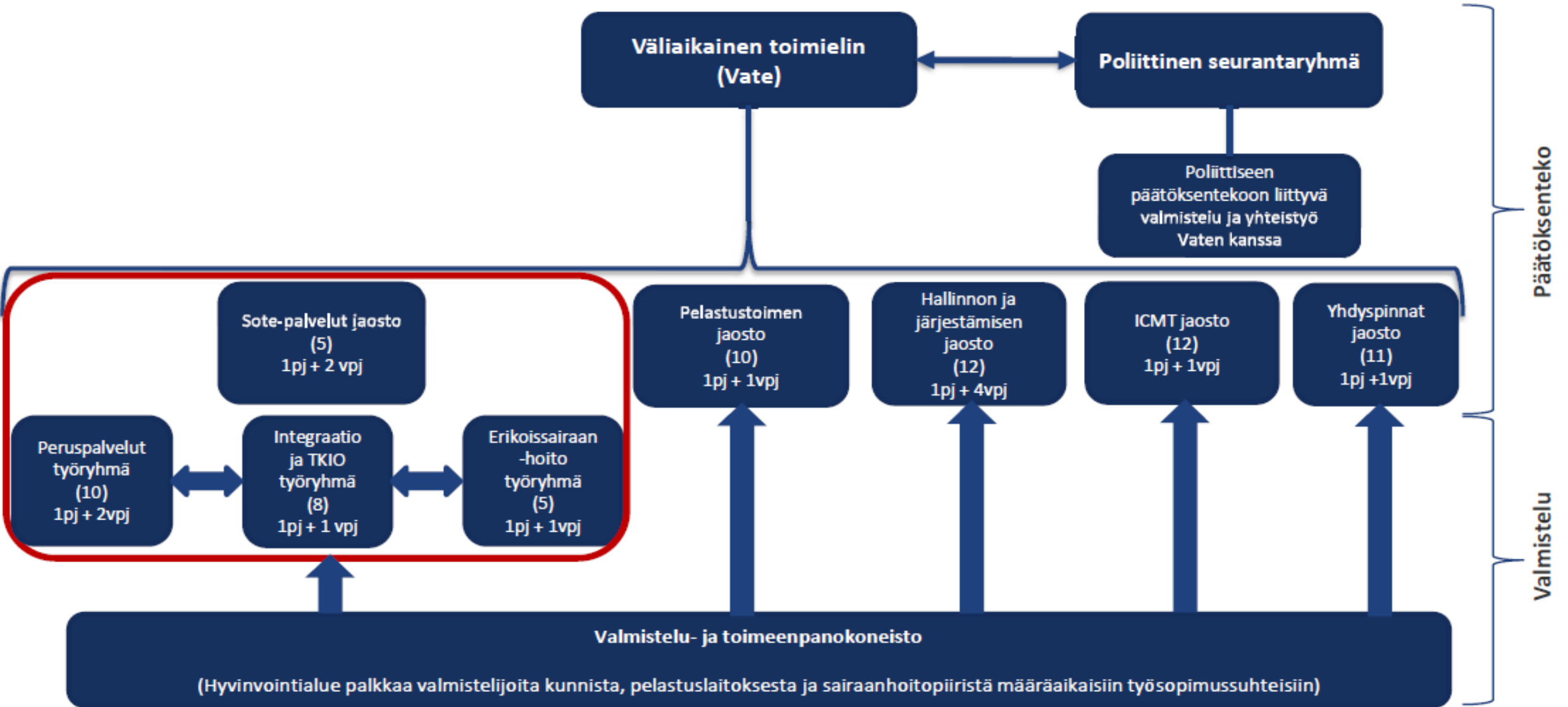
TOIMINTA-
KULUT

79

ALUEVALTUUTETTUA

Jaostotason organisoituminen - punaisella rajattu sote palvelut kokonaisuus

Sote peruspalvelut työryhmän ehdotus (N=11)

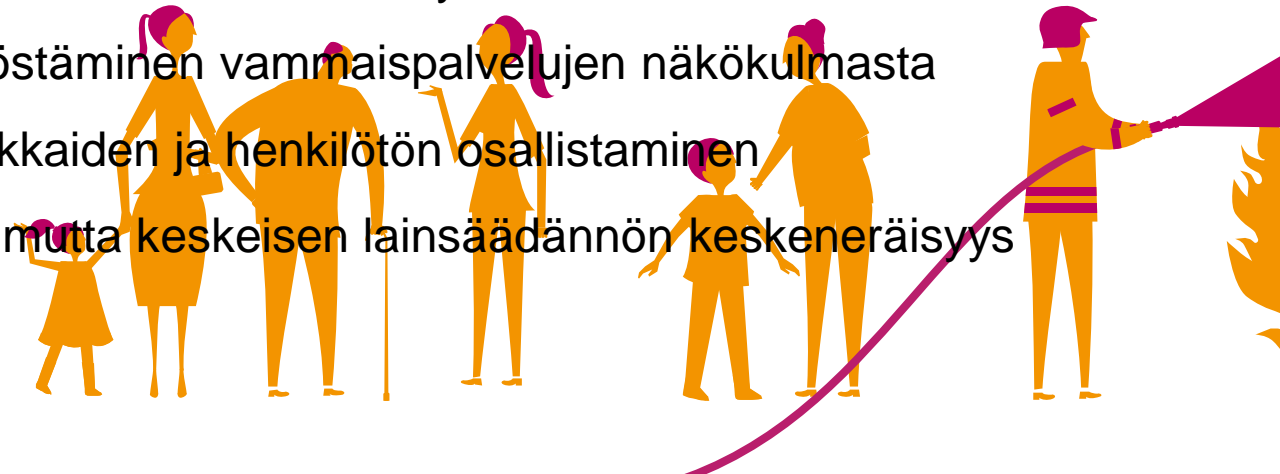
KESKEISIMMÄT TEHTÄVÄT JA PERIAATTEET:

- Laatia siirtosuunnitelma kuntien ja yhteistoiminta-alueiden sote-palveluiden siirtämiseksi hyvinvointialueelle ja muut sovitut valmisteluasiat
- Varmistaa sote-palveluiden jatkuvuus
- Yhdenvertaisten palveluiden varmistaminen alueella
- Puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat yhteistyössä vastaavat valmistelutyön sisällöstä ja aikataulusta
- Hyödynnetään edellisen kauden suunnittelutyötä
- Hyödynnetään nykyistä ja tulevaa PirSOTE-hankkeen työtä
- Työryhmän jäsenet vastaavat oman alueensa valmistelusta

Vammaispalvelut

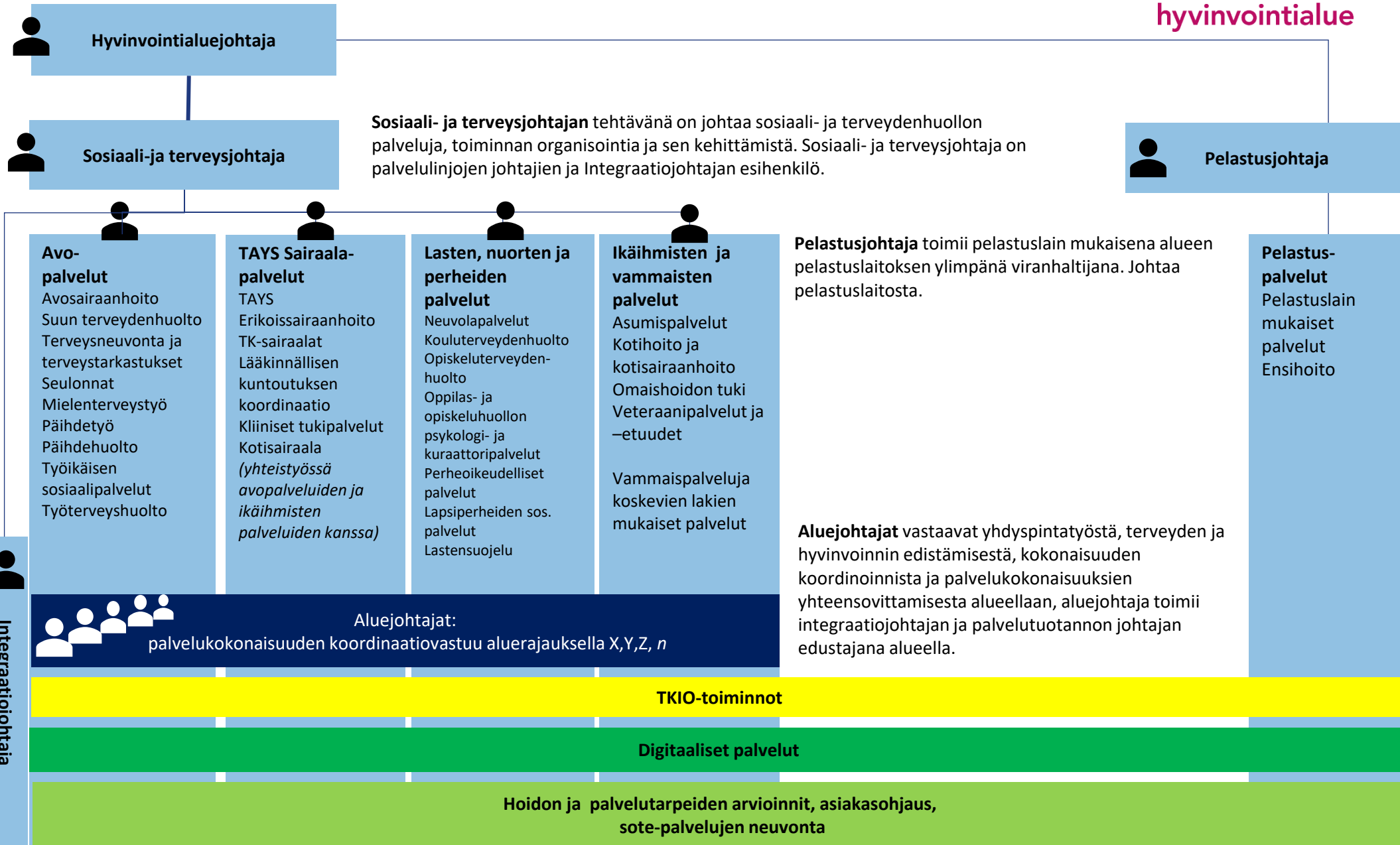
Hyvinvointialue valmistelun eteneminen

- Organisoiduttiin ripeästi syksyllä;
 - ”Rukkanen” kokoontuu viikoittain (edustettuna Tre, kehyskunnat, reunakunnat, Tays, Pirsote)
 - Vammaispalvelupäälliköiden verkosto 2 x kk, joista toinen varattu hva asioille; vammaispalvelupäälliköt kattavasti mukana valmistelun alatyöryhmissä joko jäsenenä tai vetäjinä
 - Alakokonaisuuksia syksyn aikana valmistelussa 7 kpl (liikkumisen tuki, vammaispalvelukriteerit, asiakasmaksut, IMO-käytännöt, asumispalvelut, päiväaikainen toiminta, YT-alue palvelut)
 - Uusina alakokonaisuuksina keväällä käynnistetty vammaissosiaalityön ja vaativien erityispalvelujen kokonaisuuksien valmistelu sekä integraatio työskentely
- Syyskausi kerättiin tietoa olemassa olevasta tilanteesta ja tehtiin toimeenpanosuunnitelmaa
- Välttämättömien yhdenmukaistettavien/ uudelleen järjesteltävien asioiden työstäminen kevään aikana
- Pirsote hankkeella kehitettyjen toimintamallien jatkotyöstäminen vammaispalvelujen näkökulmasta
- Kevään aikana laajennetaan verkostoyhteistyötä; asiakkaiden ja henkilötön osallistaminen
- Valmistelijat hyvin motivoituneita ja työ edennyt hyvin, mutta keskeisen lainsäädännön keskeneräisyys hankaloittaa valmistelua

Väliaikaisen valmistelualueen VATEn hyväksymä rakenne valmistelun pohjaksi

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Hyvinvointialuetta laajemmat kysymykset

- Sisä-Suomen yhteistyöalue; Etelä-Pohjanmaa, Pirkanmaa, Kanta-Häme
- Yhteistyöalue sopimuksen laatiminen jatkossa erikoissairaanhoidon lisäksi myös sosiaalihuollon laajempaa väestöpohjaa vaativiin palveluihin
 - Vaativat erityishuollon palvelut tunnistettu tällaiseksi
 - Mm. osaamisen kehittämisen ja jakamisen yhteistyö kysymykset, mahdollinen työnjako ja viimesijaisesta vastuusta sopiminen
 - Kanta-Hämeen erillISRatkaisu (3 v.?) Etevan vaativien erityishuollon palvelujen keskittämisestä HUS:n yhteyteen
- OT-keskus valmistelu
 - OT-keskus mallia kehitetty erityisesti LAPE-kehittämisen yhteydessä, mutta tarve tunnistettu myös laajemmin erityishuollon palveluissa
 - Viidelle yhteistyöalueelle OT-keskus tiiviiseen yhteistyöhön erikoissairaanhoidon kanssa, mahdollinen alueellinen erikoistuminen
 - Pirkanmaalle kehittämishankerahaa 2022-23 LAPE OT-keskus valmisteluun, Pikassos organisoii